

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1104/2025
23.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Јасмине Васовић, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ђорђа Јаковљевића, због кривичног дела силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Ђорђа Јаковљевића, адвоката Владимира Ђуричића и адвоката Љубице Силић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К-98/23 од 31.01.2025. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1. 262/25 од 04.06.2025. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2025. године, донео је једногласно

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ђорђа Јаковљевића, адвоката Љубице Силић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К-98/23 од 31.01.2025. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1. 262/25 од 04.06.2025. године у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ђорђа Јаковљевића, адвоката Љубице Силић, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ђорђа Јаковљевића, адвоката Владимира Ђуричића, **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К-98/23 од 31.01.2025. године окривљени Ђорђе Јаковљевић оглашен је кривим да је извршио кривично дело силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од пет година, у коју се урачунава време проведено у притвору од 07.04.2023. године па надаље и исти је обавезан да плати паушал у износу од 15.000,00 динара у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, као и да сноси остале трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем, док је оштећена ради остваривања имовинско-правног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1. 262/25 од 04.06.2025. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужилаштва у Сремској Митровици и бранилаца окривљеног Ђорђа Јаковљевића, адвоката Владимира Ђуричића и адвоката Љубице Силић, а пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К-98/23 од 31.01.2025. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљеног Ђорђа Јаковљевића:

- адвокат Владимир Ђуричић због повреде закона из члана 439. тачка 3) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење или да побијане пресуде преиначи и окривљеног огласи кривим да је извршио кривично дело силовање у покушају из члана 178. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика у добровољном одустанку из члана 32. став 1. Кривичног законика па да га применом члана 57. став 4. Кривичног законика осуди на адекватну казну затвора, и

- адвокат Љубица Силић због повреде закона у смислу члана 485. став 1, 2. и 4. Законика о кривичном поступку са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, и побијане пресуде укине или само другостепену пресуду и списе предмета врати првостепеном или другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање, или да побијане пресуде преиначи или само другостепену пресуду, те да окривљеног ослободи оптужбе или преквалификује кривично дело и изрекне му блажу кривичну санкцију.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода у захтевима нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Љубице Силић је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је исти захтев у преосталом делу као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Владимира Ђуричића у целости, недозвољен.

Бранилац окривљеног, адвокат Љубица Силић у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати односно да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Као незаконит доказ бранилац означава мишљење Центра за социјални рад Општине Рума број 561-90-1451/2023 од 05.04.2023. године, које је дато у Обавештењу о жртви насиља, из разлога што за наведено мишљење не постоји наредба од стране поступајућег органа и на истом се, по наводима браниоца, не може заснивати судска

одлука, као и Безбедносни план Центра за социјални рад Општине Рума број 561-90-1451/2023 од 03.04.2023. године.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости су оцењени као неосновани, а ово из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП прописано је да је „исправа“ сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињеница које се утврђују у поступку (члан 83. став 1. и 2. ЗКП).

По налажењу овог суда, Обавештење о жртви насиља у породици Центра за социјални рад Општине Рума број 561-90-1451 од 05.04.2023. године са мишљењем Центра за социјални рад, као и безбедносни план Центра за социјални рад Општине Рума број 561-90-1451/2023 од 03.04.2023. године састављени су од стране овлашћене институције и стручног лица, - социјалног радника, код обавештења о жртви насиља у породици, а код безбедносног плана, поред социјалног радника и од стране координатора интерног тима, Марије Чучковић и психолога Маје Кресојевић, а све у складу са одредбама Правилника о организацији и нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, који сами по себи, а и по начину прибављања, нису у супротности са Законом о кривичном поступку. Имајући у виду да су Обавештење о жртви насиља у породици са мишљењем Центра за социјални рад и Безбедносни план Центра за социјални рад сачињени од стране стручних лица, у свему према правилима струке, те да представљају исправу издату од стране надлежног државног органа у законом прописаној процедури, која је у смислу члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП подобна да се користи у кривичном поступку, то наведени докази супротно наводима захтева, не представљају незаконите доказе, те су наводи захтева у овом делу оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног, адвокат Љубица Силић, даље у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама иста повреда учињена јер се побијане пресуде заснивају на Записнику о претресању опреме на којој се чувају електронски записи РС МУП ПУ Нови Сад, Одељења криминалистичке полиције, Одсека за оперативну форензику број 216-2023 од 19.5.2023. године који је сачињен на основу претреса телефона и сим картице оштећене, а незаконитост се огледа у чињеници да о доказној радњи вештачења нису били обавештени браниоци и окривљени сходно члану 300. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, по оцени Врховног суда су неосновани.

Одредбом члана 300. став 1. ЗКП прописано је да је јавни тужилац дужан да браниоцу осумњиченог упуту позив да присуствује саслушању осумњиченог, односно да осумњиченом и његовом браниоцу упуту позив, а оштећеног обавести о времену и месту испитивања сведока или вештака.

Одредбом члана 152. став 3. ЗКП прописано је да се претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи предузима на основу наредбе суда и по потреби уз помоћ стручног лица.

Из списка предмета произлази да је приликом подношења кривичне пријаве дана 29.03.2023. године од стране оштећене АА, иста добровољно предала свој телефон и показала службеним лицима преписку на мобилном телефону у службеним проторијама Полицијске станице Рума, као и да је од стране форензичара ПС Рума извршено фотографисање повреда, гардеробе и порука са телефона оштећене о чему је сачињена фотодокументација, а да је претрес телефона извршен на основу наредбе за претрес уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају електронски записи Вишег суда у Сремској Митровици Кпп-26/23 од 15.05.2023. године и наредбе Вишег јавног тужилаштва Кти-36/23 од 15.05.2023. године, те да су предмети привремено одузети од оштећене АА по потврди о привремено одузетим предметима ПС Рума број 25026/23 од 08.05.2023. године и на основу овако обављеног претреса дат је налаз и мишљење од 19.05.2023. године са прилогом фотографије уређаја и снимака екрана.

Имајући у виду напред наведене одредбе закона и чињеницу да је у конкретном случају претрес телефона извршен на основу наредбе Вишег суда у Сремској Митровици Кпп-26/23 од 15.05.2023. године и наредбе Вишег јавног тужилаштва Кти-36/23 од 15.05.2023. године, а да за обављање вештачења истог, супротно наводима у захтеву, одредбом члана 300 ЗКП није предвиђено обавештење браниоца и окривљеног, већ упућивање позива само за испитавање вештака, то су супротни наводи браниоца оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног, адвокат Љубица Силић у поднетом захтеву као незаконит доказ означава и налаз и мишљење тима вештака Специјалне затворске болнице број 513-186-04 од 17.08.2023. године, образлажући ову повреду наводима да се незаконитост овог вештачења огледа у чињеници да браниоцима и окривљеном није омогућено да у погледу наведеног вештачења постављају питања.

Овакви наводи браниоца окривљеног оцењени су такође као неосновани. Наиме, одредбом члана 120. ЗКП прописан је сам поступак вештачења, па како се из обављеног вештачења утврђује да је исто извршено у свему сходно законској одредби којом је прописан поступак вештачења, то обављено вештачење ни само по себи, а ни према начину прибављања није у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, при чему одредбе члана 120 и 300 ЗКП којима се регулише вештачење не прописују обавезу обавештавања браниоца о предметном вештачењу, па су супротни наводи браниоца оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног Ђорђа Јаковљевића, адвокат Владимир Ђуричић је у поднетом захтеву за заштиту законитости навео да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члан 439. тачка 3) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, међутим, образлажући овако истакнуту повреду, бранилац суштински указује на погрешно утврђену чињеницу у погледу добровољног одустанка од извршења овог кривичног дела која је имала за последицу и погрешну одлуку о кривичној санкцији, с обзиром да је, по наводима браниоца, неспорно да је окривљени добровољно одустао од радње извршења кривичног дела силовања, јер га у томе нису омели никакви спољни фактори, већ је сам донео одлуку да одустане од извршења кривичног дела, на који

начин суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног Ђорђа Јаковљевића, адвокат Љубица Силић указује да у конкретној ситуацији није постојала принуда, нити отпор оштећене и оспорава утврђени интензитет примењене силе. Бранилац наводи да оштећена у моменту доласка да пријави догађај није плакала и није била видно узнемирена, а осим тога у списима предмета постоје фотографије само повреда на врату, а не и на унутрашњој страни бутине нити је у извештају лекара констатовано црвенило у пределу бутина, којим наводима доводи у питање наведену повреду, указује на чињеницу да окривљени није довршио предметно кривично дело, већ је одустао од даљег предузимања радње извршења под утицајем унутрашњих мотива, у ком случају се једино може радити о кривичном делу недозвољене полне радње из члана 182. Кривичног законика, истичући и чињеницу да код окривљеног није постојао полни нагон да покуша извршење кривичног дела које му је стављено на терет. Оваквим наводима бранилац суштински оспорава утврђено чињенично стање, полемиче са закључцима првостепеног суда у погледу извршења овог кривичног дела и на основу сопствених закључака изводи закључак о непостојању кривичног дела те указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Истим захтевом бранилац окривљеног адвокат Љубица Силић је указао да је суд погрешно применио закон односно одредбе члана 30, 32. и 54. Кривичног законика, с обзиром да приликом одмеравања казне није цењен добровољни одустанак те је погрешно донета одлука о кривичној санкцији, којим наводима суштински указује на учињену повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Љубице Силић у овим деловима, као и захтев адвоката Владимира Ђуричића у целини оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић